

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УНІВЕРСИТЕТ УМЕО (Королівство Швеція)
ЖЕШУВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Польща)
УНІВЕРСИТЕТ КРИСТІАНІЯ (Королівство Норвегія)
ЖЕШУВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМ. ІГНАЦІЯ ЛУКАСЕВИЧА (Республіка Польща)
ВІДЕНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ (Австрійська Республіка)
РИМСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТРЕ (Італійська Республіка)
УНІВЕРСИТЕТ КОНСТАНЦА (Федеративна Республіка Німеччина)
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ІВАНА
ФРАНКА
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ

**ІННОВАЦІЙНІ РІШЕННЯ В СУЧАСНІЙ НАУЦІ, ОСВІТІ ТА
ПРАКТИЦІ**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

II Міжнародна науково-практична конференція

15-16 жовтня 2024 року

Частина 1

Київ - 2024

Редакційна колегія:

Богачевська І.В., доктор філософських наук, професор
Гришук О.К., кандидат технічних наук, професор
Козак Л.С., кандидат економічних наук, професор
Славінська О.С., доктор технічних наук, професор
Шатіло В.А., доктор юридичних наук, професор
Шевчук Л.О., кандидат педагогічних наук, доцент
Ярова Р.В., кандидат юридичних наук, доцент

Інноваційні рішення в сучасній науці, освіті та практиці: Збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (наукове видання), 15-16 жовтня 2024р. : у 2 ч. Київ: НТУ, 2024. Ч.1. 460 с.

ISBN 978-966-632-323-4

У збірнику опубліковано матеріали тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні рішення в сучасній науці, освіті та практиці», присвячені висвітленню найактуальніших наукових, освітніх і практичних проблем сучасності. Збірник тез доповідей подано за науковими напрямками: сучасний стан та перспективи економічного розвитку; сучасні тенденції розвитку бізнесу: інновації і нові бізнес-технології в економіці; стратегічні пріоритети соціально-економічного розвитку в умовах глобальних викликів; зарубіжні інновації у мовній освіті та фаховій підготовці, компетентнісний підхід до навчання, дуальність в освіті; новітні аспекти лінгвістичних досліджень та актуальні проблеми перекладознавства й методики навчання переклад; формування соціально-громадянської компетентності молоді в умовах війни: філософські та психолого-педагогічні аспекти; актуальні питання сучасної юридичної науки і практики.

Видання призначено для наукових, науково-педагогічних працівників, практиків, здобувачів освіти.

УДК 001.895:005.745

Збірник тез доповідей подано в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність інформації, яка наведена в роботах, та залишає за собою право не погоджуватися з думками авторів на розглянути питання.

© · Національний транспортний університет, 2024

© · Факультет економіки та права, 2024

© · Автори матеріалів, 2024

Terminological vocabulary is foundational to the scientific style, providing clarity and precision. Its stylistic features directly influence communication effectiveness, making it essential for both specialized and interdisciplinary scientific discourse. Researchers must adapt to evolving terminology to maintain the clarity and accessibility of scientific knowledge.

References

1. Єфімов Л.П., Ясінецька О.А. Стилїстика англїйської мови та дискурсивний аналіз: Учбово-методичний посїбник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 240 с.
2. Клименко І.М., Нерода К. Д. Науковий текст у порівняльному аспекті (на матеріалі англїйської та української мов). Кривий Рїг, 2019. 77 с.
3. Лїпїнська А.В. Науково-технїчна термїнологїя: [навч. посїб. для дистанційного навчання]. За ред. акад. М. І. Жалдака. Київ : Університет «Україна», 2007. 219 с.
4. Скороходько Е.Ф. Термін у науковому тексті (до створення термїноцентричної теорїї наукового дискурсу). Київ : Логос, 2006. 100 с.
5. Стешко Г. Наукові засади термїнознавства. Вісник: *Проблеми української термїнологїї*. Матерїали 6-ї Міжн. наук. конф. Львів, № 402. 2000. С. 71–75.
6. Felber H. International Standartization of Terminology: Theoretical and Methodological Aspects. *International Journal for the Sociology of Language*. Vienna: International Information Centre for Terminology, N 23. 1980. P. 65–79.
7. Riggs F. Social Science Terminology: Basic Problems and Proposed Solutions. *Terminology: Applications in Interdisciplinary Communication* / ed. by H.B. Sonneveld, K.L. Loening. Amsterdam; Philadelphia: Benjamins. 1993. P. 196–201.

Шопїн П.Ю.

*доктор філософїї з германїстики, доцент,
доцент кафедри прикладної лїнгвістики,
порівняльного мовознавства та перекладу*

*Український державний університет імені Михайла Драгоманова,
Україна*

ЗНАЧЕННЯ МОВИ У ТВОРЧОСТІ ГЕРТИ МЮЛЄР

Сучасна румунсько-німецька письменниця Герта Мюлер (Herta Müller) використовує метафори, щоб пояснити, як людей травмують тоталїтарні

режими. Її тропи дозволяють читачам зрозуміти причини та наслідки страждань і соціального гноблення. Вона ефективно доносить до громадськості небезпеки тоталітарного уряду та антиліберального суспільства. Її метафори дають голос тим, кому важко висловити свій особистий досвід, і дозволяють читачам співпереживати жертвам диктаторських режимів, зокрема Ніколае Чаушеску. Вона також використовує метафори, щоб прояснити мову у стані такого поневолення.

Використовуючи метафори, Мюлер покладається на мовні конвенції і створює свої образи на міцному ґрунті загальних когнітивних процесів. Вона використовує ідеї людського масштабу та яскраві тропи, щоб познайомити читача з різними досвідами, які інакше важко співвіднести з іншими. Водночас Мюлер очуднює звичайну мову і підкреслює роль образного мислення. Ця дихотомія метафоричної мови і мислення є одним з аспектів старого і штучного поділу між традиціями та інноваціями в мистецтві. Мюлер спирається на загальноприйнятту мову і на принципи метафоричної концептуалізації, руйнує мовні та концептуальні конвенції за допомогою оригінальних асоціацій, поетичної мови та контексту.

Приземлене ставлення до результату мистецьких зусиль може пояснити, чому метафорична мова Мюлер несистематична на текстовому рівні, але відповідає когнітивним і мовним обмеженням на рівні окремих тропів. Мюлер може очуднювати мову і мислення, висуваючи на перший план образні асоціації самі по собі. Проте її твори також виражають життєво важливі ідеї та покладаються на конвенції, щоб донести чіткі повідомлення про страждання та гноблення. Дихотомія узвичаєння та очуднення залишається важливою для літератури, а літературні твори продовжують інформувати і зворушувати читачів.

Оскільки письменники у своїх творах очуднюють повсякденну мову і життя, література може пролити світло на речі, які зазвичай сприймаються як належне, і поставити їх під сумнів. Загалом такий погляд на роль очуднення в мистецтві перегукується з інтерпретацією поетичної метафори в когнітивному літературознавстві: вважається, що поетична метафора є результатом очуднення звичайних тропів. Таке бачення мистецтва також пов'язане з сучасними дослідженнями ролі автоматизму в когнітивних процесах. Письменники руйнують автоматизм і допомагають читачеві побачити образне коріння мови та мислення. Проте вони також покладаються на конвенції для вираження життєво важливих ідей і донесення чітких повідомлень. Незалежно від того, визнаємо ми чи ні, що узвичаєння та очуднення, а також автоматизм і його порушення є важливими для літератури, літературні твори продовжуватимуть навчати своїх читачів і викликати у них подив.

Літературознавці помітили, що Мюлер іноді створює метафоричні образи, значення яких незрозуміле. Вона може звернутися до яскравої мультисенсорної сцени або концепції, яка не має очевидного значення. Ці метафори запрошують читача до пошуку можливих інтерпретацій. Вони є одночасно помітними та нетрадиційними. З огляду на естетичні принципи постмодернізму, деякі дослідники приписують непропорційно велику цінність Мюлеровим метафорам, які не мають конкретного значення. Хоча це правда, що такі образи виникають у текстах Мюлер, а її письмо може здаватися ідіосинкратичним і непрозорим, відсутність певного значення є рідкісним явищем у її метафоричній концептуалізації мови.

Мова у творах Мюлер не є стабільним поняттям. Її значення залежить від обставин. Воно ґрунтується на тілесному, мовному та культурному контекстах. Її метафори на позначення мови насамперед характеризуються тілесністю та чуттєвістю. Якщо мова є частиною людського пізнання, то розум повинен покладатися на конкретні поняття, щоб осмислити абстрактні ідеї через повсюдність і умовність таких образних асоціацій у мові. У текстах Мюлер мова набуває всемогутності та повної свободи дій, коли йдеться про чуттєвий досвід: «З'єднання слів разом настільки чуттєве, що слова можуть і мають право робити все, що завгодно» [1, S. 128]. Мюлер використовує мультисенсорні образи, щоб висвітлити чуттєвість мови: «З часом усі запахи слів стають глухими» [2, S. 191]. Слова спричиняють біль: «біль, що виникає в момент, коли слово б'є тебе в обличчя» [3, S. 91]; і вони мають смак: «Кожному смакує інше слово» [2, S. 157]. Мова полегшує страждання: «У повсякденному житті ці слова і фрази [...] були єдиною легкістю. [...] вони допомагали людям вижити, витримати божевілля голоду і шовку» [4, S. 75–76]; і завдає шкоди, застосовуючи фізичну силу: «Гнівне слово може одним подихом розчавити більше [...], ніж дві ноги за все життя» [5, S. 171]. Мова гостра: «двосічне слово» [6, S. 57]; її можна зруйнувати: «Я бачила, як розбиваються слова» [7, S. 15]. Ці образи не становлять єдиного сценарію, але жоден з них не є довільним, і всі вони мотивовані тілесністю, втіленням, чуттєвим досвідом. Досліджуючи значення мови, Мюлер водночас покладається на концептуальні та мовні конвенції та відкидає їх. Їй вдається пролити більше світла на мову, висуваючи на перший план її різноманітні асоціації з іншими явищами, ніж якби вона розробляла послідовну теорію мови. Її інклюзивне бачення мови є одночасно прагматичним і змістовним, Мюлер не обмежується одним тропом. У цьому контексті я погоджуюся з нею, коли письменниця відзначає, що «фрагментований спосіб розповіді дає мені більше можливостей, ніж якби я розповідала лінійну історію» [8, p. 18]. Хоча її мовним тропам бракує загальної узгодженості, деякі з цих образних

асоціацій (наприклад, значущість мовчання в селі та репресивної мови тоталітарних режимів) залишаються послідовними темами в її творах — ці стійкі метафоричні асоціації можна було б вивчити більш докладно в майбутньому.

Література

1. Müller H. Gelber Mais und keine Zeit. In: *Immer derselbe Schnee und immer derselbe Onkel*. Frankfurt am Main: Fischer, 2013, S. 125–145.
2. Müller H. *Atemschaukel* (3rd edn.). Frankfurt am Main: Fischer, 2013.
3. Müller H. Das Ticken der Norm. In: *Hunger und Seide*. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1995, S. 88–100.
4. Müller H. *Hunger und Seide*. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1995.
5. Müller H. *Der Fuchs war damals schon der Jäger* (2nd edn.). Frankfurt am Main: Fischer, 2009.
6. Müller H. Der König verneigt sich und tötet. In: *Der König verneigt sich und tötet* [6th edn.]. Frankfurt am Main: Fischer, 2010, S. 40–73.
7. Müller H. In jeder Sprache sitzen andere Augen. In: *Der König verneigt sich und tötet* (6th edn.). Frankfurt am Main: Fischer, 2010, S. 7–39.
8. Haines B, Littler M. Gespräch mit Herta Müller. In: B. Haines (Ed.), *Herta Müller*. Cardiff: University of Wales Press, 1998, pp. 14–24.

Штец С.М.

студент

Національний транспортний університет, Україна

Шевчук Л.О.

кандидатка педагогічних наук,

професорка кафедри іноземної філології та перекладу

Національний транспортний університет, Україна

STRUCTURAL FEATURES OF ENGLISH COMPOUND TERMS TRANSLATION IN ADVERTISING AND MARKETING FIELD: MORPHOLOGICAL OVERVIEW

In recent years, the growing interest of linguists in the problems of terminology and term formation has been noticeable. There is no doubt about the fact that nowadays human life is unthinkable without advertising, which is one of the leading forms of communicative interaction in the life of a modern person. And the use of such a powerful tool as language in advertising is also necessary, as well as difficult. Despite the fact that advertisers, in the process of creating advertising texts, set their main goal only to convince the recipients as efficiently and quickly as possible of